

Mål og Visioner for børnenes læring i Fuglekær 2015-16 udarbejdet af: Institutionsleder Judith Stabell **November 2014**

Børns udvikling er en konstant proces – hver ny færdighed udvikles i tæt samspil mellem barnets egne resurser og fællesskabet i det nære miljø. Det giver derfor god mening at tale om udviklingsprocesser frem for faste udviklingsmål. Børn vil efter alder og resurser befinde sig " på vej" et sted i en udvikling, hvor de lige har opnået en færdighed og samtidig er på vej mod andre nye. Læreplanen må derfor læses med forståelse for, at udvikling og læring er en proces, som er unik for det enkelte barn, men som forløber i et tæt samspil med andre, og at læreplanen skal ses, som den ramme for udvikling vi tilbyder det enkelte barn i Fuglekær.

Personlige kompetencer: Vi arbejder hen mod at børnene i Fuglekær:

- Udvikler en positiv selvfølelse, med evne til at føle tilknytning og etablere venskaber.
- Bliver trygge, tillidsfulde og tolerante.
- Udvikler selvforståelse og initiativer og tør udfolde sig, samt lære egne grænser at kende og tør at vise/udtrykke dem.
- Får en positiv og tryk skolestart og er fortrolige med elektroniske medier og kan bruge den til leg og spil, som basis for senere mere systematisk indlæring.
- Vi arbejder mod inklusion af alle børn. Det betyder at vi arbejder for alle børns ret til deltagelse i meningsfulde fællesskaber med andre børn og voksne.

Sociale kompetencer: Vi arbejder hen mod at børnene i Fuglekær:

- Udviser empati over for hinanden, samt evnen til tilknytning og sociale færdigheder, så de kan blive aktive deltagere i Fuglekærs fællesskab.
- Kan forstå og samarbejde med andre mennesker, løse konflikter uden brug af fysisk magt – og på en måde, som er acceptabel for alle parter.

Sprog: Vi arbejder hen mod at børnene i Fuglekær:

- Bliver stimuleret og støttet i udviklingen af sprog, så de får mod på og lyst til at bruge sproget, bl.a. til at udtrykke viden, holdninger, tanker og ideer og til i dialog med andre at kunne forstå og påvirke deres omverden.

Krop og bevægelse: Vi arbejder hen mod at børnene i Fuglekær:

- Udvikler sig til sunde, aktive og stærke børn, der har lyst til at bruge og udfordre sig selv og omverdenen.

Natur og naturfænomener: Vi arbejder hen mod at børnene i Fuglekær:

- Udvikler glæden ved at være udendørs, at færdes på legepladsen, i skoven og følge årstiderne.
- Vil undre sig – få viden og få en begyndende forståelse for at værne om naturen.

Kulturelle udtryksformer og værdier: Vi arbejder hen mod at børnene i Fuglekær:

- Får kendskab til forskellige kulturelle, kunstneriske og kreative oplevelser, værdier og udtryksformer.
- På forskellig vis bliver præsenteret for elementer af vores kulturelle baggrund og det værdigrundlag vores samfund er bygget på.

Lærerplaner i daginstitutionen Fuglekær 2015-2016

	Sammenhæng/ baggrund for målet	Lærings-Målet	Tegn på læring	Tiltag	Evaluerings form	Smileys
Personlige kompetencer	0-2,10 år: <i>Medindflydelse i nogen grad.</i>	0-2,10 år: At barnet lærer at tage et valg. Vi er Lydhør over for barnets initiativer.	0-2,10 år: Barnet kan tage en beslutning.	0-2,10 år: Vi giver barnet mulighed for at vælge når det er muligt f.eks. valg af legetøj, pålæg mv. Vi giver os tid til at se og handle efter barnets initiativer hvor det er muligt.	0-2,10 år: 0-2,10 år: Vi ser på om barnet kan tage et valg og om vi følger barnets initiativer i september 2015-2016. Vi evaluerer i forbindelse med forældresamtalen inden børnehavestart.	
	2,10-4 år: <i>Medindflydelse i mindre grad</i> Nogle gange handler personalet ud fra <i>børnenes initiativer.</i> 4-6 år: 29% oplever aldrig at være med til at bestemme, hvad der laves i børnehaven.	2,10-6 år. Læringsmålet er at personalet i større grad følger børnenes initiativer, at børnene oplever at deres initiativer bliver fulgt, at alle børnene oplever en grad af medindflydelse, at børnene generelt oplever større medindflydelse i dagligdagen.	2,10-6 år: At børnene tager reelle valg og følger dem, at børnene byder ind med initiativer til det der skal ske i børnehaven, samt en oplevelse af endnu glidere børn, der bliver mødt med mere ja. Børnene mestrer konsekvenserne af egne valg og fravalg.	2,10-6 år: Medarbejderne lytter til børnene så de føler sig hørt/anerkendt, følger op på det børnene gerne vil. Og er generelt mere opmærksomme på med -inddragelse. Vi vil i større grad gøre brug af hinandens stueressourcer, så det f. eks. er muligt for det enkelte barn, selv at vælge om det vil være inde eller ude om formiddagen eller om eftermiddagen. Vi arbejder hen i mod at tilgodese børnenes interesser og få dem implementeret i hverdagen. Gøre mere plads til børnenes indfald. De voksne skal være bedre til at udnytte ressourcerne i forhold til børnene fx i middagsstunden inde/ude – dette kan planlægges fra morgenstunden. Italesætte valg overfor barnet. At tydeliggøre overfor børnene, hvor og hvornår de har medbestemmelse og medindflydelse. F. eks. "Post it valg" eller børnemøder.	2,10-6 år: Løbende punkt på stuemøder. Evalueres februar 2015 og 2016, først på stuemødet og efterfølgende på p-møde. Punkt på P-møde til marts og september – med opfølgning af vores daglige observationer.	

<p>Sociale kompetencer</p>	<p>0-2,10 år: <i>Hjælper hinanden i nogen grad</i> Håndterer selv deres konflikter i nogen grad <i>områder hvor børnene kan lege alene, parvis eller i større grupper.</i> 2,10-4 år: <i>Nogle gange håndterer børnene selv deres indbyrdes konflikter.</i> <i>I nogen grad områder hvor børnene kan lege alene, parvis eller i større grupper.</i> 4-6 år: <i>60% oplever at der er nogle der driller.</i></p>	<p>0-2,10 år: Børnene hjælper hinanden i hverdagen, de skal lære at aflæse hinanden og håndtere konflikter ud fra alder og forudsætninger.</p> <p>Børnene oplever at der er mulighed for leg i større/mindre grupper. fleksible rammer.</p> <p>2,10-6 år: At børnene overvejende selv kan håndtere deres konflikter.</p> <p>At børnene har mulighed for at de kan lege alene, parvis og i større grupper.</p> <p>At max 10 procent oplever at blive drillet.</p>	<p>0-2,10 år: Børnene ser hinanden og får øje på andres behov og hjælper med f.eks. sangbog hagemæk, puslespil.</p> <p>Børnene sætter ord på følelser og behov. At der er færre konflikter der kræver en voksen. Børnene benytter sig af de rum vi stiller til rådighed.</p> <p>2,10-6 år: At børnene bruger de redskaber vi har givet dem og at børnene i mindre grad henvender sig til de voksne, omkring indbyrdes konflikter.</p> <p>At børnene i større grad har mulighed for selv at vælge.</p>	<p>0-2,10 år: Vi skal opfordre børnene til at hjælpe hinanden med f. eks at hente legetøj, puslespil og påklædning. Vi skal gøre børnene opmærksom på andre børns behov/følelser. Vi skal hjælpe børnene med at sætte ord på deres behov og følelser. Vi skal lære børnene at sige stop og evt. sætte armen frem og sige stop. Vi guider børnene til, at lære at aflæse det andet barns følelser. Når det kan lade sig gøre deler vi børnene op i mindre grupper. Stuerne har en ugentlig eftermiddag hvor Trækfuglene kan benyttes mhp gruppeopdeling. Vi skaber mulighed for små rum i rummet.</p> <p>2,10-6 år: Vi arbejder med temaet "bedste venner" (fri for mobberi) Vi guider og vejleder børnene til hvordan de selv kan løse deres indbyrdes konflikter.</p> <p>At de voksne i større grad fordeler sig efter børnenes behov, både ude og inde.</p> <p>Tværgroupe - bedste venner. Og tema til samling på stuen.</p>	<p>0-2,10 år: Vi evaluerer til forældresamtalen om barnet i nogen grad kan hjælpe andre børn. Vi evaluerer til forældresamtalen og i udviklingsbeskrivelserne om barnet kan håndtere konflikter selv. Ledelsen udarbejder afkrydsnings evalueringskema start februar, på baggrund af medarbejdernes beskrivelser af tiltag. Efterfølgende evalueringsdrøftelse i marts og september.</p> <p>2,10-6 år: Evaluerings punkt på dagsorden til stueteam, stuebørnemøde og P-møde, i marts, juni og november.</p>	
<p>Sprog</p>	<p>Nogle børn har vanskeligt ved at tilegne sig sproget.</p>	<p>At kunne indgå i dialog og forstå og påvirke omverdenen.</p>	<p>At barnet udvikler sig sprogligt i takt med udvikling og forudsætninger.</p>	<p>0-2,10 år: Arbejder med sprogkufferter som stueaktivitet en gang om ugen, samt sprogarbejde på tværs fra oktober til april., hvor også dialogisk læsning vil indgå.</p> <p>2,10-6 år: Dialogisk læsning aktiviteter fra oktober til april en gang om ugen på tværs med de yngste børn og en gang om ugen, med samme aldersgruppe på egen stue. Stuerne arbejder specifikt med de enkelte børn efter anvisning fra PPRs talepædagog.</p>	<p>Indsatsen drøftes på fælles sprog/inklusionsmøder 2 gange årligt, samt på afdelingsmøder i maj måned. Projekterne/aktiviteterne tilpasses efter behov til år 2016.</p>	

<p>Krop og bevægelse</p>	<p>0-2,10 år: - <i>Indretningen guider børnenes adfærd</i> i nogen grad.</p> <p>2,10-4 år: <i>Indretningen guider børnenes adfærd</i> i mindre grad <i>Rummene</i> er i nogen grad indrettet med støjnedsættende materialer og inventar <i>Lyset</i> er i nogen grad tilpasset aktiviteter.</p> <p>4-6 år: 54 % oplever at der er <i>meget larm</i> 26% oplever at blive skældt ud.</p>	<p>0-2,10 år: At indretning og udformning er fleksibel og giver børnene lyst og mulighed for at udfolde sig i dagligdagen og derved mestre motoriske færdigheder.</p> <p>At børnene møder mindre generende og mere positiv støj i hverdagen.</p> <p>2,10-6 år: Indretningen skal guide børnenes adfærd. Vi skal gøre det tydeligt for børnene, hvad de forskellige rum kan bruges til, så børnene kan udfolde sig uden at skulle korrigeres. Alle rum skal indrettes med støjnedsættende materialer og inventar. Lyset skal i større grad tilpasses aktiviteterne.</p> <p>At færre børn bliver generet af larm. At færre børn oplever at få skæld ud af en voksen.</p>	<p>0-2,10 år: At børnene bruger rummene aktivt både ude og inde. Børnene kravler op på f.eks. stole, bænke. Børnene flytter selv rundt på møblerne så de kan bruge dem til motorisk udfoldelse. Børnene har kendskab til de forskellige legezoner. Børnene giver selv udtryk for om de møder generende eller positiv støj. Børnene sætter ord på følelser frem for f.eks skrig/råb.</p> <p>2,10-6 år: børnene ser rummets muligheder for udfoldelse, færre irettesættelser fra de voksne og at børnene forstår forskellen fra vuggestue-fællesrummet til børnehave-fællesrummet. Mindre støj og børnene er opmærksomme på lydøret. At børnene er mindre højllyde. At børnene udnytter det punktbelysning der er. At de voksne skælder mindre ud og i stedet møder børnene på en mere anerkendende måde og guide i stedet for at skælde ud. At børnene ikke oplever at blive skældt ud.</p>	<p>0-2,10 år: Vi laver en gruppe der kan se på fleksibel indretning. Vi flytter rundt på stuens inventar så indretningen tilgodeser børnegruppens behov for udfoldelse. Vi inspirerer til og deltager ved behov f.eks. når børnene går på line, løber på bakker, kravler gennem tunnel. Den voksne som guide. Vi deler børnene op i mindre grupper. Vi sætter ord på de støj former vi møder i dagligdagen; latter/glæde/skrig/ked af det. Den voksne guider børnene til steder hvor man gerne må støje. Vi finder ord der giver mere positiv støj; hurra og juhu.</p> <p>2,10-6 år: Kigger på rummenes indretning med børne-perspektiv: hvad kan ændres? Igangsætte pædagogisk diskussion omkring tilvalg af funktionsopdelte rum, således at børnene selv kan vælge til i forhold til de udfoldelser til vælger. Der skal udvælges en "motorikgruppe" der kigger på rummenes muligheder.</p> <p>Fællesrummet: klistermærke-fodafttryk som opfordrer børnene til at gå, i stedet for at løbe. Holdeplads ved hjørnerne.</p> <p>Tæpper på gulvene, dug på bordene, fildutter under stoleben og ingen legetøj med lyd. Lydøre på hver stue.</p> <p>At der kommer "blødt lys" i alle rum.</p> <p>Vi planlægger forskellige voksenstyrede "kampe" på legepladsen som tydeliggør hvor og hvordan man kan udfolde sig. Det er legalt, at de voksne kan korrigere hinanden. At man som voksen bliver ved med at arbejde med anerkendelse. At de voksne er ærlige omkring deres personlige grænser.</p>	<p>0-2,10 år: På afdelingsmøde i maj følger vi op på de indretningstiltag vi har taget siden sidst og hvordan det virker i dagligdagen.</p> <p>2,10-6 år Daglige observationer, der danner grundlag for evalueringspunkt på stue og p. møder marts, juni og november ift. indretning, belysning og larm. Rummene gennemgås op til evalueringspunktet i marts.</p> <p>Vi drøfter hvordan det går med vores anerkendende tilgang på p. mødet i april og september.</p>	
---------------------------------	--	--	--	--	--	--

<p>Natur og natur-fænomener</p>	<p>0-2,10 år: Optimering af tiden på legepladsen.</p> <p>2,10-4 år: De færreste er opmærksomme på vejrets betydning for deres påklædning. Børnene har i nogen grad varierende naturoplevelser .</p>	<p>0-2,10 år: At optimere legepladsens pædagogiske muligheder, med særligt fokus på de voksnes deltagelse, med særligt fokus på sårbare børn.</p> <p>2,10-6 år: At give børnene en bevidsthed om vejr og påklædning. At flere børn mestrer at klæde sig hensigtsmæssigt på. At børnene i større grad får varierede naturoplevelser.</p>	<p>0-2,10 år: At barnet bliver en del af, et for dem meningsfyldt fællesskab. Når de voksne understøtter barnets initiativer og børnenes samspil.</p> <p>2,10-6 år: At børnene udviser tegn på forståelse af sammenhæng mellem årstider og påklædning. At børnene via den daglige dialog bliver mere opmærksomme på deres påklædning Børnene udviser nysgerrighed for naturen og dens muligheder, samt udviser undring og interesse for deres nærmiljø.</p>	<p>0-2,10 år: Personalet guider og støtter barnet i at komme ind i meningsfyldte legefællesskaber. Vi skal i medarbejdergruppen have overblik over legepladsen og mere dialog omkring det der sker på legepladsen og hjælpe hinanden. De voksne skal gøre sig tilgængelig for børnene. De voksne skal fordele sig på legepladsen.</p> <p>2,10-6 år: At vi i vores dagligdag taler om årstider og påklædning. Opfordre børnene til at mærke efter eller kigge ud af vinduet, efter hvilken påklædning der er passende til dagen. At de voksne italesætter og viser børnene naturen omkring os. Vi laver billeder med forskellige beklædningsgenstande, som vi i daglig dialog med børnene sætter op på tavlen, så det bliver visuelt tydeligt hvilke beklædningsgenstande som passer til vejret. Vi bliver bedre til at udnytte de udendørs faciliteter der er omkring os og også tage naturen med indenfor. Tager spande med i skoven til at samle ting – udstilling. Insektbøger med ud i naturen – terrarier. Pinde med hjem! Boks til at samle ting i.</p>	<p>0-2,10 år: Vi skal udveksle erfaringer på p-mødet i februar 2015-2016. Den enkelte medarbejder forelægger egne erfaringer på MUS-samtaler med Judith 2015.</p> <p>2,10-6 år: Evalueres på stuemøder og P-møde marts og september.</p>	
<p>Kulturelle udtryksformer og værdier</p>	<p>0-2,10 år: - Sætter spor af deres hverdag i rummene i nogen grad.</p> <p>2,10-4 år: Sætter spor af deres hverdag i rummene i nogen grad.</p>	<p>0-2,10 år: Vi udstiller ting børnene har lavet/fundet, i børnehøjde.</p> <p>2,10-6 år: Børnene bliver inddraget i indretningen, får lov til at sætte flere spor og får større indflydelse på udsmykningen i børnehaven.</p>	<p>0-2,10 år: Børnene lægger mærke til det udstillede og genkender sig selv og andre børn på foto. De samtaler med hinanden og de voksne om billedet.</p> <p>2,10-6 år: At børnene selv kommer med det de har lavet/fundet/ejer som de gerne vil vise frem. At børnene udtrykker hvad de synes er flot og har lyst til at ændre/forskønne, altså at interessen for at sætte spor bliver større.</p>	<p>0-2,10 år: Vi skal indkøbe klikrammer og sætter billeder op i børnehøjde. Vi indkøber hylder, udstillingsmontre, hvor vi kan udstille børnenes ting. Gruppen, der ser på fleksibel indretning, ser også på hvordan vi får plads til rammer i børnehøjde på stuerne og i fællesrummet.</p> <p>2,10-6 år: Børnene kan udsmykke deres garderober, vi følger op på børnenes interesser, børnenes konstruktioner, billeder mv. fotograferes, udstilles i børnehøjde, pelxiglas og forundringsskabe. Små børnemøder ex på ture rundt i huset, hvor der bliver snakket om hvad børnene kunne tænke sig i huset. Senere opsamling på et større børnemøde i grupperne, og igangsættelse af børnenes ønsker.</p>	<p>0-2,10 år: Vi ser på hvilke tiltag der er sket på afdelingsmøde i maj.</p> <p>2,10-6 år: evalueres på personalemøder til marts og september.</p> <p>På stuemøder hvad angår stuen og på p-møder omkring fællesrummene.</p> <p>Børne-/stuemøder, hvor der hentes børnemening til evalueringerne.</p>	

